РІК IV. Почта оплачена гуртом. ЛЬВІВ, 5. ЖОВТНЯ 1930. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 39.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЧАСОПИС

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.:
„ПРАВДА“
Львів. вул. Кльоновича ч. 8. II. пов.
Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 12 зол.
Піврічно 6 зол.
Чвертьрічно 3 зол.
Місячно 1 зол.
За кордоном: Річно 2 ам. дол. або їх рівновартість.
Поодин. число коштує 20 сот.

КИДАЮТЬ ҐРАНАТИ НА ЛЮДЕЙ, ЩО МОЛЯТЬСЯ

У Дарахові пов. Теребовля кинено ручну гранату зза корчів на цвинтарі до Ол. Кравчука. Кравчука граната не ранила, зате було ранених 12 людей, а саме: Гр. Бойко, Андрій Галан, Антоніна Бойко, Фр. Грочин, Питак Міленко, Волошин Анна, Бойко Марія, Олійник Мих., Кайдаш Митр., Шельвак К., Возьний Юл. і Тичинський Юл. Ранених відвезли до шпиталю. Як підозрілого арештували Яна Тарновича з Тютькова.

ОПЕЧАТАЛИ УКР. ҐІМНАЗІЮ В ДРОГОБИЧІ

У дрогобицькій гімназії „Рідної Школи“ перевела поліція ревізію й опечатала будинок. Іншими словами замкнено гімназію на неозначений час.

ЗАСТРІЛИЛИ Ю. ГОЛОВІНСЬКОГО

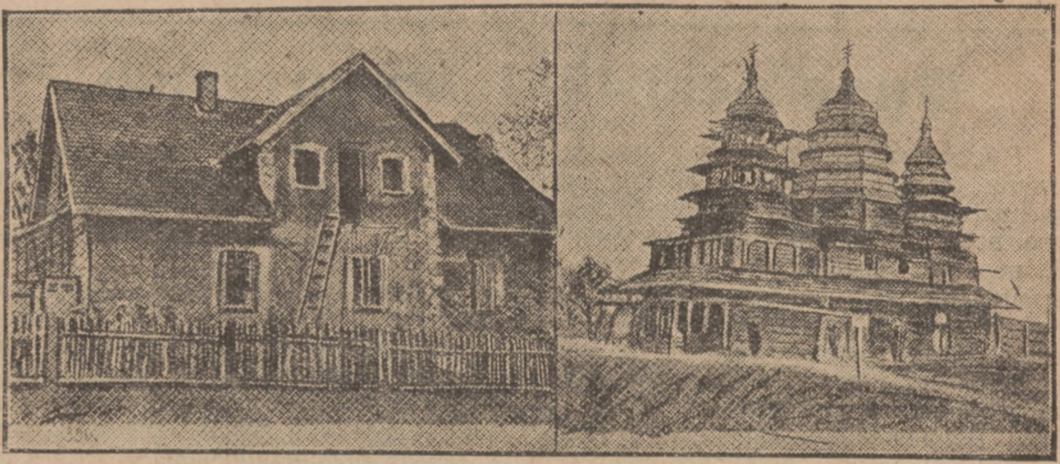
Дня 30.IX на зарядження прокураторської влади, відбулася в Бібрці конфронтація Юліяна Головінського, коменданта УВО, підозрілого в приготуванні нападу на почтовий амбулянс біля Бібрки в липні ц.р., зі свідками події або іншими людьми, що моглиб устійнити ідентичність справників. Підчас повороту з Бібрки до залізничої стації Хлібовичі, Головінський скористав із того, що один із ескортуючих поліцаїв задержався, ударив пястуком другого та хотів утекти. В погоню пустився інший поліцай та вистрілив за Головінським 6 разів; одна куля поцілила Головінського в голову та поклала його трупом на місці. Тіло забезпечили для розпорядження судової комісії. (ПАТ).

БУРЯ НАД РОГАТИНЩИНОЮ

Дня 29 вересня навістила Рогатинщину кількагодинна хуртовина зі зливою та громами. Громи спричинили 5 пожеж і ушкодили телеф. лінії. Від грому згоріли будинки: на фільварку Вахмана в Кутцях стодола зі збіжем, варт. 15.000 зол., в Тюкові стодола, шопа та курник Ів. Бандури варт. 3.000 зол., у Павла Гарасимчина в Загірі згоріла крівля хати, варт. 200 зол., у Фр. і Ст. Квятковських хата, стайня та стодола, варт. 3500 зол., у Фр. Скогницького в Радванові стодола та стайня.

ВИРІВНАЙТЕ НЕГАЙНО ЗАЛЕГЛІСТЬ ЗА «ПРАВДУ»!

Ще про замах на Знесіню к. Львова

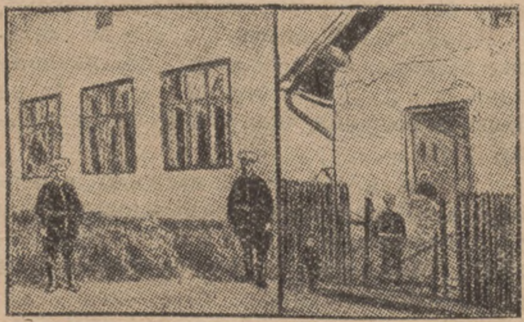

Церква і монастир ОО. Студитів

В попередньому числі доносили ми про невдалий замах на монастир ОО. Студитів на Знесінні біля Львова. Сьогодні подаємо знимку монастиря і деревляної церковці. Ту церковцю спроваджено недавно з села Кривка пов. Турка і саме тепер кінчать її уставлювання під проводом фахівців. Церква може помістити около 300 вірних і має неоцінену мистецьку вартість як рідка памятка вимираючого вже зовсім нашого старого церковного будівництва.

Справжнім Божим чудом можна назвати те, що наслідком страшного вибуху бомби, підкиненої злочинною святотатською рукою, не потерпів ні монастир ОО. Студитів ні згадана церковця. Якби було прийшло до вибуху другої бомби, яку замаховці вложили в віконницю дому, катастрофа булаб неминуча. Та льонт, згорівши до половини, згас. Замахівців дотепер не викрили.

Вибух бомби в школі кн. Льва

Про вибух бомби в українській школі ім. князя Льва у Львові ми вже доносили. На знимці бачимо на ліво: вибиті вікна в одній із шкільних саль. На право: вирване вікно і сильно ушкоджену стіну кімнати, в якій наступив вибух.

ВПРЕОСВ. МИТР. ШЕПТИЦЬКИЙ ВИЇХАВ ДО ВАРШАВИ.

ПАТ доносить, що 29 вересня Митроп. Шептицький виїхав літаком до Варшави, щоб інтервеніювати у міністра освіти й евент. у марш. Пілсудського в справі замкнення укр. гімназій. Виїзд той стоїть взагалі в звязку з останними подіями в Сх. Галичині.

ПРОКАЗА В ВАРШАВІ

У Варшаві зареєстрували випадок прокази. Занедужала одна жінка, що вернула тому кілька літ з Бразилії. Кажуть, що вона заразилася тою недугою тому 5 літ, але ніхто не звертав на то уваги думаючи, що то якась незаразлива шкірна недуга. Хору відвезли до шпиталя, і там буде вона під спеціяльним доглядом.

ТВОРИТЬСЯ УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА НАРОДНЯ ПАРТІЯ

Комунікат Президії політ. наради.

Дня 24. вересня с. р. відбулася у Львові політична нарада, скликана Ініціятивним Комітетом. В нараді взяли участь діячі місцеві і з краю. Признано одноголосно необхідність оснування Української Католицької Народної Партії і в тій цили вибрано Організаційний Комітет з правом кооптації, котрий має підготовити перший краевий партійний зїзд.

В склад Організаційного Комітету увійшли: Радн. Олексій Саляк як голова, Др. Николай Галущинський як містоголова, п. Роман Гайдук як секретар і о. Иосиф Раковський, о. Петро Голинський, п. Ол. Мекьникевич і п. Марія Янович як члени.

У Львові, 24. IX. 1930.

За президію Зборів:
Ол. Саляк, о. П. Голинський, Роман Гайдук.

Филя ревізій і арештувань

В останних днях вересня перевела поліція стільки ревізій і арештувань, що прямо брак місця на подрібний опис того всего. Тому подаємо коротенько: 27. вересня переведено ревізію у всіх українських установах в Дрогобичі і знайдено... 1 фляшку спірітусу до палення. Рівночасно арештовано 46 осіб, яких сковано і відставлено до Самбора. Такі самі ревізії перевели в Тустановичах і Бориславі.

В Станиславові відбулися ревізії у визначних громадян, позабирали пластові відзнаки й однострої, а відтак арештували кільканацять осіб.

В Ходорівщині переведено ревізії в цілім ряді сіл: В Загірочку, Добрівлянах, Городищі Королівськім, Отиневичах, Дулібах, Васючині, Сухрові, Молотові, Молодинчу і в самім Ходорові. Підчас ревізій розкидували збіжжа, пашу, у священиків зривали підлогу, розбивали образи а у о. Прийми пароха з Дуліб знищили все домашне уладження і поломали фортепян, у о. Сайкевича примусили їмость, щоб розкидала збіжжа.

В Теребовлі перевели поліцаї ревізію у всіх майже Українців і позабирали книжки «Червоної Калини» й інші дозволені видання. Були також ревізії і в околицях Теребовлі, а саме в Острівці, Слобідці Струсівській і Дараховї. Всюди поперемішували збіжжа з пашею і наробили величезних шкід. В Белзчині переведено ревізії в Хлопятині і Мицеві й арештовано багато селян головно тих, що ратували стирту дідича Доґілевського з Жнятина. Опріч того переведено ревізії: в Галичі, в Ворохті, в Збаращині, в Старім Самборі, в Микуличині, в Мозолівці пов. Підгайці, в Зарваниці, в Вишнівчику, в Кугаєві, в Бібрці і Ходачкові малім.

Протирадянська партизантка на Далекому Сході

Російський еміґрантський часопис „Слово", що виходить у Шанґхаю (Китай) подає цікаві вістки про протисовітський повстанський рух на Далекому Сході.

Пов. рух на Дал. Сході має покищо завданням орґанізувати напади на дрібні відділи Д. П. У. (чрезвичайка) та внутрішньої охорони, а то щоб здобути зброю й амуніцію.

Тепер партизантський рух є в округах, що лежать на схід від Чити, аж до побережа Тихого Океану. У Забайкальщині оперує шість відділів, що взяли собі клич: „За Радянщину без комуністів". На Амурі є ріжні дрібні партизантські відділи, а їх клич: „За Радянщину без комуністів, та з президентом". В Приморськім окрузі є кілька більших відділів, що змагають до визволу селян із під комуністичного ярма. Їх не цікавить питання, яка має бути державна влада.

Супроти непевного настрою в червоній армії радянська влада вислала окремішні міжнародні відділи з Кореанців, Китайців, Монголів і ін. до боротьби з цим повстанським рухом.

ЗА ПЕРЕТИНАННЯ ДРОТІВ

Під закидом перетинання дротів залізничих зворотниць на львівськім товаровім двірци арештувала поліція Волод. Повзанюка самодового механіка та Тар. Посипанка зі Сиґнівки студ. політехніки.

В бурсі при вул. Павлінів ч. 4. арештували ученика IV. ґімн. кляси Івана Макара під закидом... замаху на монастир ОО. Студитів на Знесінню.

ПОЛІЦАИ ЗАСТРІЛИВ УЧЕНИКА

Із Заліщик повідомляють, що поліцай Йос. Вацек арештував уч. VII. ґімн. кл. Мих. Боднара під закидом саботажу. При арештуванні Боднар мав вирвати з рук поліцая револьвер та другий поліцай мав його обезброїти. Колиж Боднара відпроваджували, він пустився втікати тоді поліцай Вацек його застрілив. Тіло забрали до трупарні в Добрівлянах.

На новий шлях

Від ідолів до Христа, — від ідолопоклонних партій, до Католицької Народньої Партії.

На світі нема й не було народу без релїґії. Навіть ті, що відпекуються всякої релїґії, навіть ряні атеісти є визнавцями своєрідних «релїґій». Інша річ, які ті їх «релїґії». Ми вже читали в попереднім числі «Правди»*) про новітні ідолопоклонників, яких «золотим телцем» є т. зв. матеріялізм. Є це ті ріжні т. зв. соціялістичні партії, що опираються на матеріялістичнім світогляді. Ті соціялістичні партії це комуністи (сельроби) соціялдемократи, соціял-радикали і т. п. Це очевидно ложні релїґії, які опираються очевидно на брехні. Але є ще в нас інші новітні погани, котрих ложність не така явна як у матеріялістів. Ці інші новітні погани це — скажемо відразу — націоналісти.

Бо націоналізм це також своєрідна «релїґія». Націоналісти кажуть, що нашим найвищим і найцінніщим добром є наша нація, то значить ми самі. А це значить, що ми самі себе повинні вважати чимсь найвищим на землі. Ми повинні нібито самим собі покланятися. І зачинають люди ту свою націю (то є самих себе) так хвалити, що завернуться їм голови й їм здається, що вони найліпші. І так собі тими похвалами накадять, що за димом тих кадил не бачать своїх «національних» хиб і не чують «запахів» свого «національного» багна. Рівночасно з захвалюванням себе самих пропаґують нац—ти всіх народів ненависть до всіх инших. Річ ясна, що коли се довше треває, то таке задурманення може так збити з пантелику людей, що дістають апетит на подібні собі (людські) сотворіння і стають канібалами (людоїдами). Недавно було в «Правді» про канібалізм у звірят. Там були образки як риба їсть рибу, а жаба жабу. Точнісінько таке буває між народами опутаними націоналізмом.

Як матеріялістичні партії проповідують боротьбу кляс (бідних з богатими, «пролетарів з буржуями») так знову націоналісти проповідують боротьбу націй.

В кождій, навіть поганській, релїґії побіч блудів можна знайти і зерна правди. Неодна думка слушна і добра знайдеться також і в сучасних поган— соціялістів і націоналістів. Але в цілости ті поганські релїґії як старинні так і сучасні фальшиві. Соціялісти вважають своєю найвищою метою матеріяльний добробут, націоналісти знову найвище цінять націю, себто самих себе. Одні покланяються «золотому тельцеві» другі Ваалові.

Так як у Старім Завіті: Ізраїльтянам, що жили в сусідстві поган Моавітів, подобалася їх національна (язичеська) релїґія. Моавіти кланялися ідолові Ваалові, тож Ізраїльтяни й собі зробили «свого» національного Ваала. Думали, що тим стануть сильнішні, коли у

*) Гляди статтю „За ким не йти при виборах" в 38 ч. „Правди".

всім будуть наслідувати своїх ворогів. Але дуже помилилися. Прийшла тоді страшна кара Божа на Ізраїльтян і 24 тисячі їх разом з фальшивим пророком Валаамом упало трупом. А правдивий їх пророк Мойсей лишив їм такий страшний заповіт:

«Бережися, народе, щоб ти не забув на договір, заключений Богом твоїм з тобою, щоб ти не робив собі ідолів, котрих заказав Господь. А як колись сини і внуки твої, жиючи довго на землі, зіпсуються і зроблять собі ідолів, то свідчуся перед тобою небом і землею, що незадовго стратиш землю, до котрої перейдеш через Йордан і погибнеш. І розсіє тебе Господь межи всі народи і останеш в меншости межи народом, куда тебе тепер веде. І там будеш служити іншим богам, зробленим руками людськими з дерева і каменя. Та коли будеш шукати там Господа, Бога твого, то знову знайдеш його, але мусиш Його шукати цілим серцем твоїм і всею душею. А коли найде на тебе горе й інші прикрости, і ти обернешся до Господа, Бога твого та Його послухаєш, то Він, цей Бог твій, добрий і милосердний, не оставить тебе і не погубить і не забуде договору, заключеного з предками твоїми...».

Як цілющий бальсам звучать ті слова Божого пророка і для нас в нинішнім нашім національнім і суспільнім горю. Це слова надії на нашу кращу будучину, на краще завтра. Бог ...«не оставить, не погубить і не забуде договору, заключеного з предками твоїми...» А цей наш договір з Богом заключили наші предки ще за Великого Князя нашого Володимира Святого, коли приняли св. хрещення й відреклися раз на все язичеського («національного») ідолопоклонства. Цей договір обовязує й нас. Та богато людей в нашім громадянськім, національнім і суспільнім життю забуло за нього. І стали служити ідолам, що їх видумали чужі нам народи. І пішли за поганськими кличами націоналізму і соціялізму. І покарав Господь за те цілий наш нарід, одних за те, що гріх робили, других за те, що зорганізовано гріхови не противилися.

Якаж інша рада, як не завернути з тої дороги на дорогу правдиву. Бог добрий і милосердний не оставить нас і не погубить і не забуде договору, заключеного з предками нашими...

Тим рішучим зворотом на новий (а радше не новий лиш давно покинутий нами шлях) є творення **Католицької Народньої Партії,** про що читаємо в нинішнім Комунікаті. Тільки цей шлях є правильний і лиш ним дійде наш нарід до цілі, яку йому Бог призначив. Твориться партія, яка буде основуватися не на ідолах земних ані видуманих людьми, тільки на відвічнім Божім Законі. А про цей закон так сказано в Святім Письмі:

«Коли будеш слухати голосу Господа, Бога твого і виповняти точно Його заповіди, котрі тобі нині заповідаю, то Господь Бог поставить тебе вище всіх народів. І зійдуть на тебе всі благословенства й сповняться на тобі. Благословен ти в місті і на полі, благословен плід чрева твоего і плід землі твоеї і плід худібки твоеї, твоїх волів та овець, благословенні господарства твої і комори, благословен ти при вході і виході твоїм...».

А навпаки, за невиповнювання Закону прийдуть страшні кари. «...Пішле Господь на тебе морову заразу, доки не вигубить тебе на землі... поразить тебе біднотою, горячкою, пропасницею, посухою і вітром палючим і псованням зерна. І віддасть тебе Господь ворогам твоїм в руки. Одною дорогою підеш проти них, а сімома дорогами будеш утікати від них. І будеш розсіяний по всіх державах землі, а трупи твої будуть поживою для всіх птиць небесних і звірів і не буде кому відігнати їх...».

А на свідоцтво того призиває пророк небо і землю. «Життя і смерть — каже — предложив я тобі, благословення і прокляття. Вибирай життя, щоб жив ти і потомність твоя!»

Як кара не все приходить зараз по грісі, бо Бог терпеливий, так і надгорода не зараз показується після сповнення доброго діла. Треба таки добре попрацювати над таким ділом. Отже горніться до нової партії Католицької, творіть кружки прихильні їй, передплачуйте католицькі ґазети і вже тепер намічуйте собі добрих кандидатів на послів при слідуючих виборах. Бо до сих виборів катол. партія ще не стає. Але цей сойм може тревати коротко і вже незабаром може треба буде ставати до нових виборів. Отже готуйтеся! Селянські кандидати також повинні бути в Катол. Партії. **Г.**

—o—

Велика залізнича катастрофа в Зєд. Державах

Невподалік північно-американського міста Індекс, в державі Вашінгтон, склалася страшна залізнича катастрофа з причини виколеєння поспішного поїзду Машиніст, що в останній хвилі хотів недопустити до виколеєння, дістався між другу льокомотиву й тендер і погиб На образку бачимо виколеєні вагони.

ЗАМАХ НА ЧИТ. „ПРОСВІТИ“

Під дім чит. „Просвіти“ в Збоїсках підложили бомбу невислідженi дотепер люди. Внаслідок вибуху одна стіна завалилася, а ціле урядженнязнищене. Львівська поліція перевела ревізію у голови читальні, якого арештували бо підозрівають в... замаху на читальню, якої був головою.

РОЗВЯЗАННЯ „ПЛАСТУ“

Від пятниці т. є. 26. вересня почалися у членів „Пласту“ ревізії яких львівська поліція перевела около 40. М. ін. переведено ревізію у дівочому відділі „Пласту“ в ґімназії СС. Василіянок у Львові, і в будинку жіночої III Семинарії. ПАТ повідомляє, що також на провінції переведено масу ревізій а старости видали розпорядок, яким заборонили розвивати діяльність „Пласту“себто, що „Пласт“ розвязаний.

РОЗВЯЗАННЯ РОГАТИНСЬКОЇ УКР. ҐІМНАЗІЇ

Міністерство Освіти розвязано укр. ґімназію „Рідної Школи“ в Рогатині, що була нашим найстаршим і найбільшим приватним науковим заведенням. Ученикам I—III кл. позволили вписатися до якої небудь польської ґімназії, а ученикам і то непідозрілим кляс III—VIII позволили вписатися до польських ґімназій поза Рогатином і Тернополем. Рогатинська ґімназія мала около 300 учеников і 17 професорів.

РОЗВЯЗАННЯ УКР. ҐІМНАЗІЇ В ТЕРНОПОЛІ

Міністерським розпорядком розвязано 27 вересня українську ґімназію в Тернополі. Ґімназію негайно замкнули а з будинку зняли вивіски. Переведення ліквідації укр. ґімназії поручили директорови польської ґімназії Питлеви.

До Палестини пачкують зброю

Ще в 1929 р. корд. палест. контроля зловила значний транспорт зброї. Тоді підняли всі страшний крик, а тепер та ціла історія, хоч не в цілости, має закінчитися у віденськім суді, де будуть судити двох Віденців за участь в контрабанді зброї.

В 1929 р. десь так перед Різдвом, явилися якісь два незнані мущини у віденського фабриканта сталевих кас Ольса і замовили у нього панцирні каси. А що Ольса вже довший час не виробляв кас, віддав ціле замовлення свому знакомому Кічекови. Коли каси були вже готові, явилися ті, що замовили, заплатили за них, а в каси навантажили зброї. Оба Віденці бачили, як ту зброю вантажили, а за те щоб мовчали одержали по кількадесять австр. шілінґів.

Цілий вантаж вислано під адресою д-ра Вільбушевіча в Гаїфі (назвиско як видно жидівське, а в кождім разі не арабське). Колиж той транспорт зловлено, закликали Вільбушевіча на поліцію і почали допитуватися, що то за зброя. Але на те він Вільбушевіч, щоби викрутитися, його випустили, тих двох, що замовляли каси не знайшли, але зате зловили обох Віденців, які будуть відповідати за контрабанду зброї.

Сон поміг зловити бандитів

Суд присяжних в Ополі, радив над небувалою справою. Трьох бандитів напало із револьверами на філію шлеської каси й ограбили шлеську касу з грошей. Бандити уставили всіх зайнятих у касі під стіною й казали їм держати руки до гори, відтак змусили касієра видати ключі від каси. Потім утекли самоїздом. І тепер починається найцікавіше в цілій цій справі.

В ночі по цьому нападі касієр видно під сильним враженням подій мав сон, в якому пережив у друге ввесь хід нападу, та бачив касієр у сні й таке, про що не знав. Він побачив у сні, як бандити подалися до Бріґ. Коли збудився покликав своїх знайомих і поїхав з ними до Бріґ.

І справді в одній реставрації в Бріґ найшов одного з бандитів, якого бачив у сні незвичайно докладно. Казав зараз його арештувати. Рівночасно арештували його спільників, у хвилі, коли висідали з поїзду на стації в Бріґ, щоби піти в реставрацію.

Всі бандити дістали по 10 літ тюрми. Це мабуть вперше розглядали случай зловлення й засудження злочинців на основі сну.

—о—

БЕЗБОЖНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У МОСКВІ

З Москви повідомляють, що там заложено новий протирелігійний університет, який буде мати спеціяльні привілеї а його діяльність буде контролювати радянський уряд. Дотепер оправдувалися большевики, що вони урядово не виступають проти релігії, а всякі виступи орґанізують приватні люди. Тепер ясно самі большевики доказують, що вони брехали, бо основання державного безбожницького університету, це вже чисто урядова справа.

ВЇЗД ДО МЕХІКА ЗДЕРЖАНИЙ

Мехіканський уряд здержав вїзд до Мехіка. Незабаром появиться закон, який спинить вїзд для анальфабетів. Дозвіл на вїзд одержуватимуть головно найблизші члени мехіканських родин. Всякі дозволи, що появилися після травня 1930 р., знесено.

СПРАВА РОЗЗБРОЄННЯ

АТЕ повідомляє, що в Женеві порозумілися делеґації Англії, Німеччини і Франції що до підготовчих праць комісії роззброєння. Праці мають розпочати 3 падолиста. В слідуючім році мають скликати всесвітну конференцію в справі роззброєнь.

ПРОТЕСТАНТИЗМ ЗАНЕПАДАЄ

КАП доносить, що в Амстердамі в Голяндії замкнули на днях протестантський костел тому..., що немав „вірних". Пастор приходив що правда до костела, але рішили, що таки замало одного чоловіка на цілий костел. Цей костел був колись католицьким, але в 17 століттю його захопили протестанти. Це був час, коли впливи кальвінізму росли й охопили були вкінці цілу північну Голяндію. Тепер це замкнення дуже знаменне, бо це значить, що протестантизм занепадає, а натомість росте католицизм.

СЕКТЯРСЬКЕ „ХРЕЩЕННЯ"

З Лемківщини пишуть нам: Дня 21. с.м. відбулося сектярське хрещення в с. Драгошові, на ріці Сенківці. Сектярі спровадили собі двох провідників: оден був з Кракова, а другий з Криниці, що баби і дівки завертав до води. Ті люди, що давалися так „хрестити", мабуть виреклися правдивого хрещення в своїй церкві.

ЗАЛІЗНИЦЯ ПЕРЕЇХАЛА ВАРТІВНИКА

Між стацією Коломия та Вороненка переїхав поспішний поїзд Дмитра Шетендика з Товмачика. Він стеріг шляху перед саботажами. Машина волікла його 300 км.

КОСІВЩИНА ПЕРЕД ВИБОРАМИ

Виборча горячка помалу захоплює також Косівщину. Правда, само населення мало цікавиться виборами, не сподіється ніяких благ від нового сойму і мабуть не дуже буде спішитися до виборчої урни. Але за те ріжні місцеві «політики» безнастанно конферують і застановляються над лістами кандидатів. Намічування кандидатур тут справа не трудна, бо майже кождий тутешний політик хотівби бути послом. Це хотіння є випливом користолюбивихміркувань та немає жадної ідейної основи.

Косівщину і ціле Покуття радикали вважають своєю доменою і дуже бояться за впливи инших ґруп. Але в дійсности і самі радикали тут не мають великих впливів, бо ці впливи вони самі підорвали нефортунними виступами своїх «провідників». Деякі місцеві радикальні «стовпи» мали карні доходження за ріжні зловживання, а один з них навіть був головою злодійської шайки, що вдиралася до гуцульських хат і там крала все, що під руки попало. Радикали скомпромітували себе також і громадською «роботою», бо яку лише орґанізацію захопили під свої впливи, ця зараз валилася під їх «проводом». Останніми часами захопили вони у свої руки Пов. Союз Кооп. і за кілька місяців їх «господарки» Союз має втрат на 11,000 зол. По селах не ведуть радикали жадної роботи і показуються туди тільки тоді, коли потребують селянських голосів. Але в кождому селі є кілька радикальних крикунів, котрі хоч і не ведуть жадної роботи, роблять великий крик і заколот в кождім ділі. Безсторонно можна ствердити, що радикальний рух у нас зовсім завмер, радикальні впливи зовсім стратили на силі і значінню. Колишні твердині радикалізму перейшли до рук сельробів. Радикали в нашім суспільнім життю були передтечами сельробівства, як есери на Придніпрянщині були передтечами большевизму. Як есерівство згинуло в нашому суспільному життю, так і радикалізм гине, бо не має за собою традиції поважної річевої роботи, не має ніяких наукових, ідейних, основ. Але вертаючи до справи виборів, мусимо зазначити, що радикали готуються до рішучого бою з иншими ґрупами, щоб за всяку ціну переперти лише своїх кандидатів. На послів тут наставилися п. Прокопів і б. посол Шекерик-Доників. Перший з них це молодий б. студент Господарської Академії в Подєбрадах, тепер директор місцевого Союза Кооператив, під якого проводом Союз зовсім не зріс... Людина це молода, дуже зарозуміла, але і ограничена, на селах не має впливів, а послом хоче бути! Б. посол Шекерик-Доників вже бігає по селах і мобілізує своїх аґітаторів, бо посмакувало йому оце послування... Це хитрий чоловік, вміє ходити задними дверима до старостів і воєводів, в злагоді з комісарами поліції, отже з тої сторони не буде мати перешкод. Як до цих двох кандидатур поставиться Головна Управа радикальної партії, ще не відомо. Одначе Шекерик-Доників тут почуває

себе певним, бо ціле літо гостив у себе «самого» Стахова, ну, а Стахів в радикальній партії це ніби Сталін у меншім виданню...

З Ундистів наставились кандидувати п. Ґардецька і п. Куриленко. П. Ґардецька це жінка адвоката з Кут, б. соціял-демократка, до Унда вступила недавно і не має великих впливів. П. Куриленко — це бувший хлібоїд і в Унді теж недавно. Тому не знати, як до цих обох кандидатур поставиться Ц. К. Унда і чи затвердить їх. Інші кандидати покищо в тіні і про них не приходиться згадувати. Взагалі тут Ундо не має великих впливів і воно слабше навіть від радикалів, бо місцеві Ундисти не ведуть жадної праці по селах і гризуться в повітових установах. Духовенство Косівщини заанґажувалося до ундівської політики в значній части і майже нічого не робить.

Найбільш чисельні тут Сельроби, але вони не мають місцевих провідників і ніде не замітно їх праці. Їх легко можнаб було розбити, якби наша місцева інтеліґенція більше виявила охоти до праці, а менше до сварок і гризні. Тоді богато теперішних сельробів опинилосяб в національному таборі. Хто тут з сельробів буде кандидувати — ще невідомо, бо вони не так легко зраджують свої пляни і покищо ведуть таємні конференції.

Вже тепер можемо твердити, що Сельроби і санація зберуть тут найбільше голосів. Хрунівство тут дуже поширене і буде мати своїх наганячів, що ріжними обіцянками збаламутять нашу Гуцулію і зберуть її голоси. Також і сельробівська демагоґія збере богато голосів. Місцеві радикали й ундисти у великій гризні та ворожнечі зі собою, тому ідея спільного радикально-ундівського бльоку не має прихильників, хоч бльок заключено.

РОЗСТРІЛЮЮТЬ ЗА ДРІБНІ ГРОШІ

Московський часопис „Ізвєстія" повідомляє, що колеґія ДПУ розстріляла 8 осіб за переховування дрібних грошей. Одночасно вислано до збірних таборів 438 осіб на 3—10 літ. (Населення Радянщини тому переховує дрібні гроші, бо вони срібні і мають якусь вартість, а до паперових грошей, які щораз то більше тратять вартість, населення не має вже ніякого довіря).

САМОХІД ПЕРЕЇХАВ НАИСТАРШОГО ЧОЛОВІКА

В однім із попередних чисел „Правди" доносили ми, що до Америки виїхав найстарший чоловік Турок Заро Аґа. Він вів в Америці сильну протиалькогольну акцію, а навіть виступав у фільмових знимках. На днях переходив він через вулицю в Ню Йорку та так нещасливо, що впав під самохід, який його покалічив так, що ледви чи вдасться його вилічити.

Ще вірять у чарівниці

В селі Гробово на Поліссі почали від якогось часу нагально вмирати мешканці й то виключно господарі. Вкінці, коли померли Овсій Бартів і Антін Авдюк, в селі запанувало велике заворушення. Сільські „політики" почали голосити, що тут винні чари. На краю села жила вісімдесятькількалітня Ганна Порляк, відома в цілому селі ворожка й чарівниця. Часто зверталися до неї, щоб ворожила й давала ради проти ріжних недуг і нещасть. Старенька впрочім нерадо ворожила. Коли смерь знов забрала двох нових господарів, всі в селі говорили, що тут винна стара ворожка. Розярена товпа зібралася перед її хатою. Порлячка хотіла скритися та було вже запізно. Вже взялися робити приготування до спалення „чарівниці". На щастя кількох старших господарів протиставилися намірам юрби і їм вдалося вирвати старуху з її рук. Та Порлячка мусіла кинути рідну хату й рідне село.

—о—

Коли капралі виховують...

На днях засуджено в Лодзі двох артилерійських капралів Слабего і Качиньского за те, що „по батьківськи" виховували рекрутів. На розправу кликали 60 свідків, які потвердили, що ті „вихователі" рекрутів били людей нагайками по голих плечах, копали остроґами та казали в ночі робити рачки дефіляду під ліжками, вибивали зуби і тд. Обох їх засуджено. Одного на 2 роки, а другого на 6 місяців.

А тепер дещо з закордону. Є у Франції таке військо, що зветься чужинецький леґіон, який є стаціонований в Африці. Там знову був такий випадок. Одного жовніра обвинили в тім, що він продав кріс якомусь купцеві. Капраль взяв його на допит, роздягнув і голого привязав на сонці (а в Африці сонце так пече, що шкіра злазить відразу), а щоби його і мухи кусали висмарував йому обличча медом. Коли його по кількох днях розвязав, він був непритомний.

І ці звірі називаються люди.

Чому людям сниться

Визначний норвежський учений Вольд оголосив недавно свої досліди над сном. Вже й у давнину звернули вчені увагу на звязок який є між тим що сниться, а положенням сплячої людини. Знали також і про те, що зміна положення того, що спить, викликує зміну того, що сниться,

Вольд почав свої досліди від ніг. Він казав своїм студентам, щоб на ніч звязували собі сильно ногу в кістці. Із звітів студентів що спали з сильно обвязаною ногою виходило, що їм майже все снилася біганина, ходження і т.д. т. зн ті чинности що тісно звязані з участю ніг. Подібні досліди робив він і з руками, а саме казав перед сном натягати на руки дуже тісні рукавиці Вислід був подібний т. зн. студентам снилося те, що стоїть у звязку з чинностями рук. Дальше ствердив проф. Вольд, що чоловік, котрий спить горілиць має дуже прикрі сни. Коли спить на лівім боці йому сняться самі нещасливі випадки, бо тоді серце весь час під натиском, Колиж спить на правім боці тоді не має ніяких снів. Проф. Вольд твердить, що коли запукати пальцем у вікно кімнати, в якій спить людина, тоді їй сниться стрілянина. Німецькі університети ведуть тепер дальші досліди способом проф. Вольда.

Чотиристаліття тютюну в Европі

Іван Ніко (Nicot) перший ввів уживання тютюну й перший означив істоту отруї, що міститься в тютюні й назвав її від свого імени нікотиною.

Був він французький дипльомат і вчений. Родився в серпні 1530 р., то саме в цьому році в серпні скінчилося 400 літ від його народин. Союз оборони курців, що є в Франції, при тій нагоді пригадує ріжні подробиці з життя Івана Нікота.

Коли Іван Ніко був в 1560 р. з дипльоматичною місією від короля Франції Франца II. на дворі португальського короля Севастіяна, одержав від якогось купця пачку тюнюневого насіння. Він переслав цей дарунок королевій матері Катерині Медічі. До тютюну долучив лист із поясненням, що це лік на всі терпіння й болі. Та королева Катерина не повірила цьому без застережень і рішилася перед ужиттям ліку випробувати його на кардиналі Льотаринґії. Кардинал із великим страхом зажив невідомого ліку. Та лік смакував йому так дуже, що зачав його ширити невсипуще на королівському дворі.

І це був початок куріння тютюну.

КАРА ЗА ЄВАНГЕЛІЄ

На Радянщині є такий декрет, який забороняє переховувати книжки релігійного змісту. В звязку з тою забороною арештували на днях у Вороніжі жінку лікаря за те, що переховувала один примірник євангелія. Вона оправдувалася тим, що це євангеліє було родинною памяткою, яку переховувано з роду в рід. Її присудили на заслання на Соловецькі Острови. Дома лишився її чоловік з 5 дітьми.

ГОСПОДАРСЬКА КРИЗА В АМЕРИЦІ РОСТЕ

З Шикага доносять, що в Америці побанкротувало багато фірм приблизно на 1 міліярд долярів. З Вінніпегу поширив хтось трівожні вісти, що ринок пшеничний знаходиться у страшних трудноіщах. Хоч державна влада негайно спростувала ті поголоски, все таки вони мали руйнуючий вплив на ринок пшениці в Злуч. Державах. Ціни пшениці страшно впали. Так низької ціни не було вже від 1906 р. До того всего причинилася ще конкуренція большевиків, які привезли до Америки дешевий хліб.

Хто не платить передплати за часопис, той присвоює собі чужу власність.

МІСТ НА ЧЕРЕМОШІ

В Кутах посвячено оноді вибудуваний недавно міст на Черемоші, що лучить Кути з Вижницею в Румунії.

Корабель до ловлі китів

В Англії побудували корабель до ловлі китів. В кадовбі корабля є отвір, яким можна легко втягати зловленого кита на поклад корабля.

ЧУМА В КИТАЮ

„Юнайтед Пресс“ доносить з Пекіну, що в полудневій частині китайської провінції Шен-Сі шириться чума. Що дня гибнуть сотки людей. Нарід із сіл втікає. Трупи лежать непохоронені. В багато повітах нема ні лікарів ні шпиталів. Оскільки не возьмуться енергічно до боротьби з чумою, може вона охопити цілий Китай.

27 ГОДИН НА ДНІ МОРЯ

З Ню-Орлеану доносять, що начальник нурців 62 літн. капітан Даніз хотів сконтролювати роботу своїх людей і казав себе спустити на морське дно. Але не взяв на себе цілого одягу нурців лише шолом. Підчас спускання урвався шнур, на якому його спускали. На щастя рурка, якою доходило свіже повітря не урвалася. До того всего зірвалася буря так, що залога корабля не могла його витягнути і він у смертельній тревозі перебув на морським дні 27 годин. Коли його витягнули, він змілів. Він весь був покритий намулом і видно що останками сил боровся із зневірою, яка його огорнула в морській глибині.

Присилайте чимскорше передплату за 4-ий квартал. Чвертьрічна передплата тільки 3 зол.

БАЧИТЬ КРІЗЬ ДОШКИ

Молода 24 л. Англійка Етель Лістер терпіла довго на біль голови. Одного дня недуга зникла відразу й у цій хвилині ствердила жінка на своє зчудування, що бачить предмети, які були в деревляній бочці. Спершу думала, що їй так тільки видається, та потім пересвідчилася, що воно справді так. Могла бачити крізь пятьцентиметрові дошки, навіть часопис замкнений у деревляній скринці. Лікарі досліджували її зір й не найшли в очах нічого надзвичайного. Одного дня дивна здібність зору Англійки зникла так нагло, як була появилася.

УКРАЇНСЬКЕ ПАЛОМНИЦТВО

Спогади і гадки паломника з подорожі до Люрду в липні 1930 р.

„Се не казка, а билиця“
Т. Шевченко.

2. Берлін.

Перше враження — метушня і візня клунками, котрі з малими виїмками мусіли паломники самі двигати. Бувало, аж руки замлівали від того двигання по безконечних тунелях і сходах. Великими й вигідними автами перевезено нас на кватири до двох перворядних готелів: „Baltic“ против Штетинського двірця і „Nordland“ при тій самій вулиці. Деяке з початку зрозуміле і доконечне замішання, при добиранні кімнат і товариства; опісля миття, чесання, прибирання. — історія при кождій подорожі звичайна і однакова, а на годину восьму заповіджено снідання. Тую зайву годинку використовують — Преосвщ. Владика і священики, та подаються до церкви.

Церковця наша в Берліні тулиться у чужій домівці при „Johannissgasse“ 4. — Є се властиво домашня каплиця монахинь, СС. св. Катарини Александрійської, котрі тут-же на першому поверсі мають свій захист. Сі черниці, самі латинннички, одначе так привязалися до нашого обряду і приучилися його практик, що по неділям і святам, коли настоятель парохії о. Др. П. Вергун править Богослуження, вони при них повнять всі потрібні послуги. Церковця маленька, але треба признати, — незвичайно охайна і чиста. Як Преосвщ. Владика мав св. Службу Божу, — тоді припадала неділя, — співав поправно місцевий хор.

Не від речі тут завважити, що до „парохії“ о. Др. Вергуна належать гр. кат. емігранти не лише в самім Берліні, але в цілій Прусії, Саксонії, Данцігу, Шлезьку і Поморю. О. Др. Вергун є діяльним членом і асистентом Українського Наукового Інституту в Берліні, та членом-душою багатьох наших, по цілій Німеччині розсіяних товариств і кружків, як прим.: „Товариство св. Володимира“ в Дельменгорст, „Україна“ в Гармбурзі, та много инших. Також не без значіння факт, що відносини католицької Церкви в республіканській Німеччині богато красші ніж до війни. Нинішній німецький уряд заключив з Апостольською Столицею конкордат, силою котрого зістало засноване перше від віків в Берліні католицьке Епископство.

По Службі Божій та по сніданню в готелевій їдальні, розпочалася негайно окружна обїздка міста 2-ма автами. Вози вигідні, їдуть тихо й легко, на кождому автокарі уповажнений урядом фаховий провідник; перед важнішими об'єктами вози затримуються.

Навіть на тих, що бачили вже деякі столиці, Берлін мусить робити враження своєю суворою могутністю. Правда, се не є місто сягаюче такої старовини як приміром Відень, навіть не дорівнює йому мальовничим положенням і красою. Одначе без порівнання більше й поважнійше та самопевнійше. Зі сполученими з ним передмістями, числить Берлін 4 міл. мешканців. А треба знати, що лиш в 1240 році отримала ся ще колишніми Вендами заснована рибацька оселя права і привілеї міста. Значить, за сім віків, головно за часів Бранденбурських курфірстів, а від 1700 р. пруських королів, від 1870 року німецьких цісарів, розвинулося се місто до таких великанських розмірів. Тому й питомих слідів давньої бувальщини дарма ту шукати, се місто можна сміло назвати новітнім. Та богато в ньому дечого до побачення.

Наш побут в Берліні — обчислений всего на два дві. Ледви вистарчав на поверховне оглянення міста. Приїздному чужинцеві перше, що кидається в очи, — се величавий вуличний рух

ПИЯНСТВО НА РАДЯНЩИНІ

Радянські часописи пишуть, що тепер на Радянщині по містах дуже шириться пиянство. Так у самому Ленінграді (Петербурзі) знаходять на дорогах денно 400 пяниць. А за рік замкнула поліція 130000 пяниць. З них 87 відсотків це робітники й визначні комуністичні агітатори.

ЧОТИРИ МЕТРИ ВИСОКА КУКУРУЗА

Біля Апатина в Югославії, пишуть югославянські часописи, не рідко можна бачити, як гарно зародила кукуруза. Великі шульки й велика кукурузянка. Декуди доходить кукуруза до чотирох метрів висоти.

ЗНАЙШЛИ КАЛЕНДАР ЗПЕРЕД 5 ТИСЯЧ ЛІТ

Серед руїн колишнього замку Рамзеса знайшли недавно найстарший календар у світі. Він походить з 3.285 р. до Р. Хр. Складається з 2 камінних таблиць, які є покриті гієрогліфами, які вказують на те, що Єгиптяни усталили рік на 365 днів.

ПОВІТРЯНА ФЛЬОТА БЕЗ КЕРМАНИЧА

Американська повітряна фльота має літаки, що злітають у повітря без пільотів (керманичів), пролітають у повітрі якусь означену дорогу, а потім осідають самі. Керують ними при помочі радія.

Рижові поля

Для третини всіх людей риж є головним харчем. Батьківщиною рижу є мабуть Загангесові Індії. До Китаю спровадили, кажуть, риж у р. 2882 перед Хр., до Японії й на Маляйські острови багато пізніше.

Є дві відміни рижу т. зв. водний риж і верховинський. Обі відміни вимагають багато вогкости й тепла. Та гірський риж спіє на висоті 1000 до 1600 метрів, а водний низче 1000 метрів.

На образку бачимо рижові поля в виді штучних терас на збочах гір Филипинських островів. найдальше на північ висунених островів маляйського архипелягу. Підсоння цих островів горяче та дуже вогке. Пора дощів тріває там від червня до падолиста, а посуха від грудня до травня. Управляють там 600.000 гектарів рижу. Один гектар дає пересічно одну тону рижу. Та всеж таки мусять там спроваджувати риж, щоб покрити запотребовання. В Японії і в Китаю збирають із гектара півтора тони рижу, а в Італії 2½ тони, а долині ріки Паду навіть 3 до 4½ тони з гектара.

З НИНІШНИМ ЧИСЛОМ ВИСИЛАЄМО ПОЧТОВІ СКЛАДАНКИ (ЧЕКИ). ВИШЛІТЬ НИМИ НЕГАЙНО ПЕРЕДПЛАТУ ЗА IV-ий КВАРТАЛ ТА ВИРІВНАЙТЕ ЗАЛЕГЛОСТИ. АДМІНІСТРАЦІЯ.

і зразкова всюди чистота. Вулиці й площі прямо завалені неперeглядною масою авт та всіляких інших моторових й немоторових возів і мотоциклів, прямуючих на всі сторони світа. А діється те з такою вправою і обережністю, що приневолює до подиву. А вже чистота, вулична і домашня, внутрішня і зовнішня, лискучі, склепи і магазини, педантична точність орієнтаційних написів до найменших дрібничок, — те все для нас мешканців Сходу, видається сном. І се так не лише на головних, принципіяльних вулицях як: „Unter den Linden", Charlottenburgerstrasse" — „Friedrichstrasse" — „Brandenburgertor," — „Kurfürstendamm", — „Leipzigerstrasse"—„Prinz-Albrechtstrasse" і т. д. Ми переїздили також такі круті та вузкі вулички старого Берліна, як: „Molkenmarkt", „Judenhof"— „Fleischmarkt", переїхали також дільницю „Neukölln", але чистота всюди однакова, всюди зразкова. Се видно питома й загальна прикмета німецького народа. В часі тих обїздок оглянули по змозі важнійші памятники, як: палати Президента і канцлєра держави, палату Державної Ради, оперу, біржу, протестантські (гугенотські) катедри — німецьку і французьку, ратуш старий і новий, університет, славну техніку в Шарльотенбурзі, Темпельгоф, колюмну побіди, парк Вікторії, та богато інших, які не затрималися в памяти. Затрималитя довше при оглядинах королівського замку. Величава будівля, радше цілий бльок будівель двигнених протягом пятьох віків бранденбурськими курфірстами і німецькими королями і справжній символ і свідок величі німецького народа.

Внутрі все, виложене мармором і золотом, височезні стіни обвішані гобелінами і заповнені мальовилами та портретами бувших німецьких володарів. Салі: біла, чорна, червона гобелінова, порцелянова, мармурова, лицарська, хінська, тронова більша й менша, майолікова, — смертельникові звичайвому ту не розібрати, що з того всего гарнійше, що величавійше. Лише подумати, що в тім замку — всіх убікацій поверх сімсот! А згадати, що ту резидували і приказували не лише свої але й чужим, такі горді й невгнуті імператори як Фридрих Великий, Вільгельм І, обновитель німецького цісарства, або й Вільгельм II, котрого портрети і статуї стрічаються тут на кождому кроці... А нині??

Нині тут культурно-історичний і мистецький музей!

Так минається слава сего світа.

—о—

Далі буде.

СПАСЛИСЯ ЧУДОМ

З Лондону доносять: Недавно вдарив грім у рибацьке судно, що плило до Нової Шкотії. Судно затонуло і згинуло відразу 8 подорожних, капітан судна й один моряк. Остало живих лиш 6 людей, які опинилися на малім знищенім човні лиш з двома веслами без води і їди. Вони боролися з морем 72 години і вже втратили були всяку надію на ратунок, та почуло їх крик розпуки сторожеве судно, яке їх виратувало.

Тяжкі часи не тільки для Вас, але і для Вашого часопису, бо треба все оплачувати готівкою.

Винахід українського інжиніра

Інжинір Іван Лесюк, родом з Брідщини в Галичині, переселився перед 7 літами до Аргентини і там винайшов плинний ляк до печатання листів та до інших потреб у промислі. Він заснував при помочі другого Аргентинця свою власну фабрику, опатентував свій винахід в 40державах по цілому світі і приїхав перед 2 місяцями до Злучених держав, а властиво до самого міста Нюйорку, щоби тут продати свій патент. Знайшов відповідних підприємців, котрі зрозуміли, що в Злучених державах іде мало ляку при листуванню, але за те побачили, що його винахід знаменито надається як т. зв. „пластик", себто матеріял до вироблювання орнаментальних фігурок, плоскорізьби і т. п. річей. З ними заключив Лесюк контракт, на підставі якого дістає кількадесять тисяч долярів першої нагороди, а кромі цього 10 проц. від продажі ляку, який буде фабрикований в Злуч. Державах. Лесюк виїздить до Буенос Айрес, столиці Аргентини, а за три місяці хоче вернути знову до Злуч. Держав і тут заложити власне підприємство з новими винаходами, які вже поробив.

КІЛЬКО Є ЛІКАРІВ У ПОЛЬЩІ?

По обчисленням статистичного уряду за 1929 р. було в Польщі в день 1 січня загалом 9422 лікарів, в цьому 1246 жінок. Із цього числа припадає на Варшаву 2169 лікарів (419 жінок) на Львів 1369, Лодзь 699, Познань 668.

Найбільше є лікарів інтерністів — 2398, потім гінекольогів — 1145, хірургів —706, лікарів шкірних і венеричних недуг 545, психіятрів і неврольогів 179, окулістів 280, дентистів 236, лікарів санітарних 30.

НІМЦІ ДОБУВАЮТЬ З МОРЯ „ЛЮЗИТАНІЮ"?

Підчас світової війни німецьке підводне судно затопило величезний американський пароплав „Люзитанію". Від 1915 року по сьогоднішний день лежить той пароплав на дні моря. Тепер Німці роблять досліди з дзвонами для нурців, при помочи яких хочуть добути затоплений пароплав.

ПРОТИ НЕВІДПОВІДНИХ ВИСТАВ

В нюйорській архідієцезії кардинала Гейса йде боротьба проти „неморальних" театральних вистав у Ню-Йорку.

Перед катедрою роздано одної неділі 1,500 відозв, в яких обговорюється відносини в Ню Йорку. Там піднесено, що Ню Йорк є дуже гарне і притягаюче місто, але є в нім і богато поганого, коли йде про театральні вистави.

Протестантські і жидівські релігійні організації приєдналися до сього католицького протесту.

ШИРІТЬ КАТОЛИЦЬКІ ЧАСОПИСИ: «НОВУ ЗОРЮ», «ПРАВДУ» і «БЕСКИД».

Не марнуйте наших чеків! Коли маєте вже заплачену передплату за «Правду» то приєднайте нам нового передплатника і передайте йому зайвий чек.

НАЙБОГАТШІ МОЛОДЯТА

В Лондоні відбувся на днях шлюб найбогатшої молодої пари на світі, а саме: Вдова по „королеви ниток" вийшла вдруге заміж за багача з Шикага Маршала Фільда. Вона внесла йому придане в сумі 40 міл. фунтів стерлінгів, а й він мав показний маєток, бо аж 600 міл. долярів. Тепер їх маєток виносить кругло міліярд долярів.

ВІДБИРАЮТЬ РЕЛІҐІЙНІ КНИГИ НА ПАПІР

З причини браку паперу видала радянська влада розпорядження, щоби всі книги релігійного змісту, навіть ті, що знаходяться в бібльотеках, зносити в означені місця. Ті всі книги мають переробити на папір.

А дерево призначене до виробу паперу вивозять і за безцін продають в Америці.

Мирослав Ріпецький

ПРО СЛАВНІ ПОДВИГИ І ДІЛА

В. Князя Ярослава Мудрого.

(*В девятьсоті роковини здобуття Белза.*)

(Докінчення).

VIII.

Князь Ярослав ширить освіту й дає закони.

Князь Ярослав був дуже прихильний, до освіти і науки. Він читав заєдно учені книжки та нераз проводив цілі дни на розмовах з ученими людьми, яких спроваджував на княжий двір. Ярослав збирав вчених знавців і поручав їм перекладати ріжні твори з грецької мови на словянську, а навіть сам власною рукою списав деякі книжки. Таким способом зложилась перша бібліотека, яку князь Ярослав приказав берегти в церкві Св. Софії в Київі.

Книжна наука, що почалася за Князя Володимира Великого, вже давала за Ярослава свої наслідки. За його часів були вже письменники, які вміли складати ріжні поучення так гарно, як найкращі грецькі письменники. Таким був священник Іларіон, поставлений опісля Київським Митрополитом. У своїх творах („Похвала Князя Володимира", „Поученнє о Старім і Новім Законі" та „Ісповіданнє віри") виявив Іларіон багато вчености і письменницького таланту. За Ярослава почали списувати найдавніший київський літопис, який оповідає про початок Київської держави і про перших українських князів.

Про заходи Князя Ярослава коло поширення освіти Київський літописець так пише: При Ярославі християнська віра розширилася і почали зявлятись монастирі. Ярослав кохався в церковних книгах та любив дуже приставати зі священиками, а особливо з монахами. Він до книг прикладався і часто читав в день і в ночи. Він зібрав багато вчених і писарів та перекладав книги з грецької мови і так списано багато книг і зібрано вірним на науку. Так як оден виоре землю, а другий посіє, а инші жнуть і споживають в достатку, так було і з Ярославом. Батько його Володимир зорав землю і зробив її придатною до сійби — хрещенням просвітив нарід, а Ярослав засіяв серця вірних людей книжними словами, а ми пожинаємо, користаючи з книжної науки.

Князь Ярослав любив науку і других заохочував до освіти, бо знав, що в просвіті сила народа. Він пішов за прикладом свого батька Володимира та приказав священикам, урядникам і знатним людям посилати дітий на науку. Літопись оповідає, що Ярослав збудував школу та казав зібрати триста дітий, щоби їх „учити книгам".

За Князя Ярослава був зложений перший збірник стародавних законів, який названо „Руська Правда". Сей збірник містив права, установлені в ріжних часах і місцях та приписував. як судді мали судити і карати всякі провини. Князь Ярослав дбав про те, щоби людям не діялась кривда від урядників і бояр, тому видав на письмі сей перший збір законів, які установляли кари за убійство, скалічення, побої за злодійство і инші провини. Велика заслуга Князя Ярослава у тім, що він перший видав писані закони, бо до сего часу люде судилися після звичаю, а сі звичаї в ріжних сторонах української землі були ріжні. Через те не було ладу і урядники могли здирати нарід, а судді могли судити несправедливо після своєї забаганки. Ярослав поклав сему конець, бо видав постанови для всіх однакові, яких всі мусіли держатися. Збірник законів „Руська Правда" став на цілі століття взірцем і основою праводавства.

Український нарід назвав Князя Ярослава „Мудрим" за його вченість і прихильність до науки та за його заходи коло заведення кращого порядку в державі.

IX.

Останні хвилі великого князя.

Коли Князь Ярослав чувся близьким смерти, скликав до Київа всіх своїх синів та поставив своїм наслідником

НОВИЙ СПОСІБ СОЛЕННЯ СВИНЯЧОГО МЯСА

В міській різні в Празі показували на днях у приявності міністра рільництва новий спосіб солення свинячого мяса. По забиттю свині розтинають її і впускають до жил розчин соли, а відтак зашивають. Тому, що серце свині працює ще майже годину заки застигне, кров кружляє і розносить із собою розчин соли навіть до найдрібніших кровоносних судин. В цей спосіб весь організм свині перепоєний сіллю ліпше, ніж при механічнім соленню. Виходить з того, що свиня сама себе солить.

ЗАСУДИЛИ 8-ЛІТНЬОГО ХЛОПЦЯ

В Америці є такий дивоглядний закон, на основі якого можна засудити на досмертну вязницю малолітних дітей. Недавно суд в Лос Анджелосі видав присуд, на основі якого засуджено 8-літнього Лаверна Доналда на досмертну вязницю зате, що втопив 3-літнього Юрія Еліса. Обжалований боронився тим, що він держав того хлопчину в воді на те, щоби довідатися, як довго він видержить у воді. Річ ясна, що держав його за довго, поки він не втонув. Суддя видав присуд у порозумінню з психіятрами і родичами хлопчини.

Чому в жидів носи довгі

Ти, Шльойма, мені хотілосьби знати, чому у вас жидів такі довгі носи?

— Який ти дурень. Ти це не знаєш, що Мойсей водив жидів через 40 літ по пустини, та так і понатягав їх.

і головою цілої княжої родини сина Ізяслава та наказував, щоби вдоволялись своїми уділами і жили в згоді і любови. Ізяславови, як найстаршому, додав ще Князь Ярослав заповіт, щоби обороняв молодших від всякої кривди і допомагав сему, що буде скривджений.

„Любіться сини мої“—казав Князь Ярослав — „ви діти одного батька і одної матери. Коли будете жити в любови, Бог буде з вами і дасть вам побіду над ворогами, а як будете жити в ненависти і суперечці, то й самі загинете і затратите землю своїх батьків і дідів. яку вони зібрали у великім труді“.

В славі дожив Князь Ярослав старости літ (76 року життя) та помер 1054 року у Вишгороді на руках свого улюбленого сина Всеволода, якого держав заедно коло себе. Все київське духовенство вийшло за місто на стрічу тлінних останків Князя Ярослава та привезено їх до Києва з молитвами і церковними співами. Серед величавого похоронного обряду похоронено Князя Ярослава в білій мраморній домовині, яку приміщено в Церкві св. Софії, сій найславнішій памятці, що її лишив по собі.

Вдячний нарід дуже жалував за своїм добрим Князем Ярославом, що всі свої труди посвятив для добра українського народу і розквіту Великої Київської держави.

ПО ПРОТИНІМЕЦЬКИХ ДЕМОНСТРАЦІЯХ У ПРАЗІ

В часі протинімецьких демонстрацій у Празі демонстранти знищили кілька кін, де показували німецькі фільми та кілька льокалів і склепів, що були власністю Німців. Німецькій посол у Празі запротестував з цеї причини. Чехословацький премієр Узджаль заявив на раді міністрів, що більш ве допустить до таких демонстрацій.

На образках бачимо: на горішнім знищену німецьку каварню, а на долішнім знищене німецьке кіно. Над кіном побиті вікна другої німецької каварні.

Годівля гусей на продаж

Гуси призначені на продаж треба відповідно отучити. Тучення треба зачинати яких пять або шість тижнів перед часом продажі. На отучування треба зо два або три тижні, а решта часу зістається на те, щоб їх можна доставити до споживачів, котрі звичайно є по містах. Гусаки і гуски, яких мається тримати на плід, відокремлюється від решти стада.

Гусей, яких мається різати, тримається в невеликій загороді і годується кормами, які є гріючі. Сими кормами є мелена кукурудза або і ціла кукурудза і ячмінь. Треба пильнувати, щоби сих кормів було їм подостатком. Крім сего пісок, вода та шутер, щоб все були перед ними.

Перед різанням отучених гусей є конечним виголоднити їх. Се робиться в той спосіб, що гусям не дається їсти в протягу одної доби, перед тим нім їх ріжеться.

Таке виголодніння причиняється до вартости гусятини тим, що та гусятина не зіпсується так скоро. Скубати треба на сухо. Піря з гусей дороге, тому варта збирати його так, щоби воно було придатне на подушки. По обскубанню пуху, гусятину витирається вогкою, чистою шматкою і кладеться в холоднім місци, щоб остудилася. Висилати на ринок порадно в деревляних коробках,так великих, щоб в одну коробку можна вложити двайцять штук.

Багато господинь робить помилку, що запізно споряджують гусей на продаж і на тім тратять тим, що дістають низьку ціну за гусяче мясо. Так як при збуті инших виробів, треба слідити за цінами і так само треба пильнувати за відповідним часом, коли продавати гуси.

Гуси не вимагають ні богато капіталу ні часу й праці. Якість гусей грає велику ролю в продажі.

—о—

Українське торжество в Дельменгорсті (Німеччина)

Дня 24. VIII, о год. ½12 перед пол, відслужив Впреп. о. Др. Вергун співану Службу Божу в парох. костелі в Дельменгорсті на інтенцію ювилею Впреосв. Митрополита з відповідною до того свята ядерною проповідю, при участи поважного числа вірних. Проповідь зробила на приявних велике враження. Співав хор Т-ва св. Вол. В. По полудни по 3. год. зібралися всі члени Т-ва св. Володимира Великого і також нечлени в катол. „Vereins haus"-і, а голова того Т-а п Й. Сидій відкрив святочні збори короткою промовою. Відтак розпочали нараду над орґанізацією укр. школи в Дельменгорсті, а як Бог допоможе, то і в Бремені та Гемелінґу. Охочих до науки поки-що доволі, навіть зі старших. Курси вестисямуть під умілою управою в християнськім-катол. дусі. Фінансові тягарі, як закупно книжок („букварів") і шкільного приладдя перебрав на себе Впрп. о. Д-р Вергун. („Курс науки в Дельменгорсті вже розпочався 23 ц. м. До науки зголосилося поки що 24 дітей.)

По закінченню дискусії над школою, розпочалася академія в честь 30-літнього ювилею Їх Ексц. Митрополита А. Шептицького. В гарно прибраній салі між зеленю і цвітами, які понаносили жінки наших земляків — робітників, за що їм належиться подяка— виднів гарно оправлений і прибраний лентами портрет Високодостойного Ювилята. По відспіванню пісні „Пречистая Діво Мати" виголосив п. Сливич Шевченка „Учітеся брати мої", а відтак виголосив о. Д-р Вергун реферат про життя і діяльність Їх Ексцеленції на церковному, а п. Сливич на культурному полі, що на присутних зробило глибоке враження. Присутні одноголосно рішили вислати привітну телеґраму Високодостойному Ювилятови з побажанням, щоб Господь дарив Його силами і кріпким здоровлям на многая літа для праці на славу Церкви і народа.

Піснями і спільною фотоґрафією закінчено це прегарне свято. Присутні дізналися богато про свойого князя церкви, і піднесені на дусі розійшлися домів.

Присутній.

—о—

ВОРОНА ВКРАЛА 700 ЗОЛОТИХ

В с. Вапеннім горлицького повіту вийшла господиня на поле з малою дитиною і взялася до праці. На полудне господиня чим скорше поклала свою дитину спати до колиски, а сама побігла до дому. В колисці лишила хустину, в котрій був кусок хліба і 700 золотих. Коли пригадала собі се дома, чим скорше вернула на поле, але побачила, як ворона вхопила дзьобом з колиски хустину і полетіла до ліса.

ЗЕМЛЕТРУС У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

В околиці Хебу і Фр. Варів був 29 вересня вечором землетрус. Тревав 20 секунд. В інших місцевостях відчули також потрясення.

ПОЖЕЖА В СЕЛІ ВАПЕННІМ

Дня 19. вересня в с. Вапеннім горлицького повіту вибухла страшна пожежа на обійстю господаря Петра Копцоня. Пожежа вибухла о 3. год. по півночи. В той сам час зірвалася шалена буря й огонь перекинувся на сусідні будинки. На крик о поміч зачала трубіти копальняна машина. Та заки збіглися люди з Мациди і Розділя згоріло 6 хат і одна стодола з сьогорічним збіжжам. Шкоди великі.

ВОВКИ В ГОРЛИЦЬКІМ ПОВІТІ

В горлицькім повіті появилися великі стада вовків і роблять великі шкоди. Дали знати стражникам і будуть робити на них облаву по лісах.

ЗАКЛИК

до всіх парохіяльних Читалень, Кружків Укр. кат. орґанізації, Товариств Апостольства Молитви, Марійських Дружин і людей доброї волі.

Виділ Парох. Читальні ім. Св. Покрови в Делятині приступив до будови власної домівки.

Їх Ексцеленція Кир Григорий Хомишин, як всюди так тут, перші поспішили з помочію відступаючи площу під будову. Члени жертвують свою працю при будові і датки грошеві. Але члени (майже в цілости зарібники) не в силі самі побудувати читальняного дому. Кошти будови мають виносити около 15,000 золотих.

Отсею дорогою звертаємося до всіх Парох. Читалень, Кружків Укр. Катол. Організацій, Товариств Апостольства Молитви, Марійських Дружин і людей доброї волі з закликом:

Поможіть нам!

Поможіть своїм Братям Гуцулам, котрі в неділі і свята ідучи до Церкви сходять з гір і своїх хатин на цілий день, щоби бути на Службі Божій і Вечірні. Поможіть їм побудувати Парохіяльну Читальню, щоб у вільні святочні хвилі не тинялись по вулицях та жидівських шинках наражені на пиянство, деморалізацію, та всякі, ворожі Церкві і Народові, агітації, а щоби могли зайти до християнської Читальні перечитати добрий часопис, чи вислухати хосенного викладу, розважитися, почути себе членом великого Народу і на дусі скріпитися. Тому кличемо:

Поможіть нам!

здвигнути церковно-народню твердиню, зробите добре і патріотичне діло, а Боже благословення і наше сердечне Спаси Біг, буде для Вас найкрасшою нагородою.

Високопреподобних Отців просимо ласкаво звернути увагу Парохіян на нашу відозву і заохотити до щедрих добровільних датків.

Охочих і ревних людей просимо взяти до розпродажі цеголки на будову Читальні. Цеголки вишлемо тільки на порученя Впр. Урядів Парохіяльних.

Ласкаві датки просимо слати на адресу: Гр. Кат. Парохіяльний Уряд в Делятині.

За Виділ Парохіяльної Читальні ім. Св. Покрови в Делятині:

о. З. Золотий — голова
Чорний Дмитро — секретар

ПРОТИЛЕТУНСЬКА ЗБРОЯ

Американському капітанови Морганови вдалося побудувати таку машину, яка буде кермувати гарматами підчас обстрілу літаків, так, що за кождим разом гармата поцілить літак. Американська армія працювала вже від 1924 р. над будовою такою машини, і щойно тепер вдалося таку машину збудувати.

Чи світ почує?

„Російський часопис „За Свободу“ печатає цілий ряд писем селян емігрантів з рад. Росії. Подаємо тут письмо рос. селянина Петра Борисевича. Ред.

22. листопада закликали нас на горішний коридор і всіх нас 1500 засуджених докладно обшукали. Відтак вивели нас на подвіря і сказали, що як хто лиш зробить один крок у бік, тому куля в лоб! А коли почали ладувати кріси, серед вільної публики, що прийшла провожати, піднявся такий плач, що здавалося, що цілий світ почує, як большевики мучать Богу духа винних хліборобів. Деякі жінки падали з плачем коням під ноги. Моя жінка також сподівалася мене побачити, бо підчас слідства не давали дозволу. Напхали нас у т. зв. столипінські вагони, спеціяльно уладжені для перевозу арештованих. Набили так тісно, що сиділи один на другім у клітках. На цілу дорогу дали по $^1/_2$ кг. хліба і більше нічого. До самої Москви не пускали до кльозету. Мій свояк просився до кльозету, то вартовий пропоров йому шаблею плечі. У Вязьмі одна селянка зпоміж арештованих родила в тій клітці серед таких умовин; пізніше говорили, що вмерла.

Колиж привезли нас до Москви, то трохи завстидалися, що перемінили всю Росію на арештантів і відразу з вагонів пересадили нас у криті тягарові самоходи, які там називають „чорні ворони“. В них возять на розстріл. Вікон у них нема зовсім, лиш по боках переділки на одного чоловіка, а нас понапихали по два: один сидів на підлозі, а другий йому на голові. Заки нас довезли до Бутирської тюрми, ми думали, що погинемо без повітря. Бутирська тюрма спеціяльно в розпорядженню ДПУ. Ми там застали людей із усіх кінців большевії, а найбільше з України, Білоруси і Дону. Найбільше селян, яких звуть кулаками, а відтак духовенство і бувші купці. В Бутирках перебули ми добу і за той час не дали зовсім нічого їсти. Тут нас порозділювали. Частину вислали в Котлас у концентраційні (збірні) табори, а частину в Сибір. Нас призначили до Архангельська. 8 днів їхали ми без ніякої їди. В Архангельську посадили нас по 6 в ряд на сніг і агент ДПУ перечислив нас, а відтак повели нас пішки до літних бараків віддалених від Архангельська на 15 км. Мороз був поверх 40 степенів. Голодних і змучених заперли нас у бараках. Почали варити тай на залізній печі без комина. Дим виїдав очі. З бараків розсилали на роботи в ліс віддалений на 300 км. Духовенство благало, щоб його також вислали на лісові роботи, але большевики не згодилися, щоб — мовляв — не проповідували релігії між лісовими робітниками. Здорових забрали в ліс, а духовенства і релігійну секту Федорівців вислали за 500 км у тундри на певну загибіль. Щодня прибувало пересічно по 3 транспорти, а кождий мав приблизно 1500 людей. Мущин посилали на роботу в ліс, а жінок розміщували по церквах і каплицях, у яких поробили 3 поверхові нари (причі). Жінкам не видавали карточок на хліб, бо вони неробучий елємент і вони пухли з голоду. Коли переходити коло такої церкви-бараку, чуєш лиш зойки. Діти благають, щоб їм дати кусник хліба. А як хто звертався до сторожі з просьбою о поміч і казав, що діти вигинуть з голоду, вартові відповідали: Ми вас на те і привезли сюди, щоб ви тут виздихали. Мене назначили рубати дрова. Що дня давали 1 ф. хліба і 1 оселедець. Кождий арештований позбавлений прав бути членом кооперативи, а хто не член, той не купить ні одягу, ні обуви. В Архангельську є ще й концентраційний табор, у якому держать 4.000 арештованих, а решта працює в лісах і над рікою Мезеню і Печерою. Біля них варта як день так ніч. Досвіта дають їм сніданок якусь юшку без хліба. Всі вони зле одягнені без кожухів і теплої обуви працюють на страшнім морозі. Багато з них приносять до амбуляторії замерзлих. Всі вони виглядають неначе трупи а за найменший крок у бік, на місці розстрілюють. Богато з них навмисне лізе кудинебудь у бік, щоби його застрілили і в цей спосіб позбутися життя серед таких мук“.

Коли читати цей лист селянина, то чується в ньому страшну правду про большевицьку державу. Бо лист цей писаний, так сказатиб, кровю серця. Щож супроти такого листа варта вся писанина ріжних „Сил“, „Праць“, „Сельробів“ і т. п., що за один гріш хвалять катів свого народу, а чесних селян звуть „кулаками“ і „контрреволюціонерами“. Ой здавсяб добрий кулак на таку владу!

Чемне поведення — ознака культурної людини

Коли входимо до чужої хати, завсігди треба застукати легко в двері і підождати, аж запросять увійти. До кімнати своєї чи чужої не входимо оболочені, мокрі, з парасолею в руках. Все те лишаємо в сінях або зараз біля порогу. Увійшовши в хату по довшій неприсутности, як от вертаючи з міста, школи — треба своїх рідних поздоровити, так наказує чемність. Таксамо прощаємося словом-двома навіть з найближчими, коли з дому виходимо на довший час. Коли входимо перший раз у чужий дім в гостину чи за якими справами, ми повинні господині чи господареві, або рівночасно обоїм „представитися“, себто сказати своє назвиско а опісля розповісти про своє діло, за яким приходимо.

Увійшовши в чужу хату, не повинні ми ніколи без запрошення сідати. Домашні повинні на до того запросити. Коли сього не роблять і полагоджують справу стоячи (причім не повинні теж сидіти, хіба виїмково, коли се — наші настоятелі, старшини), тоді є се знак, що господарі не мають часу й хочуть справу полагодити спішно. Тож не забираємо їм часу й полагодивши за чим прийшли, відходимо. Взагалі коли увійдемо до чужого дому, треба добре вважати, чи не перешкаджаємо й остаавати довше можна тільки на окреме за прошення.

Коли знайдемося десь в такому місці, де буде тіснувато, як от на залізниці, в трамваю, на фестині, яких зборах і т. д., завсігди молоді уступають свої місця старшим, а передовсім жінці що держить дитину.

Мусимо теж уважати дуже, щоб ніколи не ставати до когось спиною, хіба що в тісноті, або в таких обставинах, що інакше не можна.

Чемність — се не тільки приємність для себе й для ближніх. Чемність — се сила, яка може зробити багато добра тому, хто її правил пильно додержується.

—о—

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР

5.X (22) Неділя 17. по Сош. Св. Ап. Кодрата (з вчера) і свщмч. Фоки.

УСТАВ; Гл. 8, Євг. 6. Веч. вел. Блаж. муж. Гди возв. стих. вскр. 4 Апост. 3 і свщмч. 3. Сл. свщмч. Ін. догм. 8, гл. Вход Стхвні вскр. Троп. вскр. і Апост. Сл. свщмч. Ін. Богор. вскр. по гл. насл. Отпуст вел. Повеч. мале — Іпакой гл. Полунощч. нед. Утреня вел Бог Гдь троп. воскр. і Апост. Сл. свщмч. Ін. Богор. вскр по гл. на славн. Катисм. рядов. Сідалні воскр. Полиєлей недільн. (Від нині до Предпраздн. Рожд Христ.) Ангельсикий Собор і Іпакой гл Степенна гл. Прок. і Єванг, вскр. По Єванг. Воскресеніє Хр. 50 пс. і проче. Канон вскр Богор. Ап. і свщмч. Катав. „Отверзу“ По 3. п. Конд. ікос Ап. Конд. Свщмч. Сідал. Ап. Сл Свщмч. Ін. Богор. По 6. п. Ковд. і ікос вскр. По 8 п. „Величить душа“. По 9. п. Світил вскр. 6. і Апост. Сл свщмч. Ін. Богор. вскр. На Хвалите стхри вскр, По Славос. вел. „Воскрес із гроба“. На часах троп. воскр. Сл. на 3. Ап на 6. храма на 9. свщмч. конд. на 1. вскр. на 3. Ап. на 6. храма на 9. свщмч. Сл. Божа Злат. Антиф. нед. троп. вскр. Сл. конд. Ін. Богор. Ап. 182. Євг. Мат. 62.

6.X (23) Понеділок. Зачатіє св. Йоана Крест. 7.X (24) Второк. Св. первомч. Теклі. 8.X (25) Середа. Св. препод. Євфрозини. **9.X (26) четвер. Преставл. св. Иоана Богосл.** (Всеночне на неділю). 10.X (27) Пятниця. Свчм. Калістрата і його друж. 11.X (28) Субота. Св Преп. Харітона (Полиєлей).

*) **Св. Текля** жила в І-ім століттю по Рожд. Хр. Була дочкою поганських богатих родичів в місті Іконії. Коли там коло 45 р. по Р. Хр. прийшли апостоли св. Павло і св. Варнава та стали проповідувати Боже слово, вона стала християнкою. Богато витерпіла вона за це від своїх родичів, що хотіли видати її на силу замуж за поганина. Потім зачала її переслідувати й мучити місцева влада. Але Текля пішла в пустиню, щоб до смерти служити Богу. Бог дав їй дар творити чуда й вона не одному поганинові помогла, неодного й навернула на правдиву віру. Померла проживши 90 літ. Частина її мощей є в Медіоляні

в

церкві її імени. Св. Церква називає її „первомученицею й рівноапостольною". Первомученицею тому, бо то була перша жінка, що потерпіла тяжкі муки за Христову віру, а рівноапостольною тому, бо проповідувала Боже Слово як апостоли.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЄНДАР

7. X. 1915. Бій УСС під Семиківцями. По відвороті, що почався в травні спинилися російські війська над Стрипою й тут окопалися. Так знов почалася позиційна війна. Зводилися тільки час до часу бої за поодинокі позиції. У С.Стрільці теж окопалися над Стрипою. Аж у жовтні почалися знов завзятіші бої. УСС звели найзавзятіший бій під Семиківцями 7. жовтня. Завзято напирали російські війська, стараючись проломити стрілецькі ряди та стрільці встоялися, хоч стратили богато в убитих і ранених. Та бій цей був тільки початком. Російські наступи на стрілецькі позиції повторялися потім частіше, та стрільці все відбивалися.

9.X 1655. Перемога гетьмана Богдана Хмельницького під Городком. Весною 1655 р. дістав гетьман Богдан Хмельницький вістку від шведського короля, що він вибирається походом на Польщу й просить Хмельницького, щоб і він напав на Поляків під ту пору. Хмельницький вибрався на Поділля, на Камінець, відси прийшов під Львів. Під Городком заступив йому дорогу коронний гетьман Потоцький. Хмельницький розбив у цій битві Потоцького й мав усю Галичину в руках. Та що разом із ним прийшло й московське військо під проводом боярина Бутурліна, гетьман Хмельницький не хотів здобувати міст, щоб Бутурлін не схотів там оставляти свої залоги.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЄНДАР

5. X.	схід сонця	5·33,	захід	4·59
6. X.	„	5·34.	„	4·56
7. X.	„	5·36.	„	4·54
8. X.	„	5·37.	„	4·52
9. X.	„	5·39.	„	4·50
10. X.	„	5·40.	„	4·48
11. X.	„	5·42.	„	4·46

Дня 7.X о год. 5·55 по пол. повня. В жовтні меншає день на 1 г. 49 м. Пересічна довгота дня 10 г. 45 м.

БІРЖА

Доляр ам. 9·00 зол.

ЗБІЖЖА (за 100 кг. льоко стація надан.). Пшениця дв. 24·00—24.50, пшениця с. 21.75 — 22·75, жито д. 15·50—16·00, жито сел. 14·75—15·25, ячмінь на мливо 15·25 — 15·75, ячмінь дв. 17·50—18·00 овес гал. 15·00 — 15·50, кукуруза 25·00—26·00, бараболя промисл. 00·00—фасоля біла 00—00, фасоля колір. 00—00, фасоля краса 40—45, горох½ Вікторія 24·50 26·50, горох пільн. 18·00—20·00, бобик 21·00 — 22·00 вика чорна 22·25—20·50, вика сіра 00· — 00, гречка 20.00—23·25 любинь 57·75· —58·75, конюшина червона137·—148, лен 48·00—49·00, сіно прас. 8·00—9·00, солома прас.4·50—5

Краєвий збіжевий ринок дальше переживає тяжку кризу, яка прямо нищить село. Подаж збіжжа дуже велика, а попиту нема. Млини і купці не хочуть купувати і очікують, щоби положення вияснилося. Уряд розпочав був інтервенцію при помочи Збіжевих Заведень в Люблині, та їх діяльність не мала дотепер ніякого висліду і дуже сумнівна річ. чи взагалі зможе вона вплинути на зміну положення на збіжевім ринку.

В Німеччині впала ціна жита 8—9 марок на 1 тоні і сподіються ще дальшої знижки.

Так само впали ціни збіжжа в Австрії і на Угорщині. Положення угорського рільництва катастрофальне.

Представник англійської збіжевої торговлі Герберт Робсон, заявив, що світовий запас пшениці вистарчить на 20 місяців т. зн. що пшениці на світових ринках за багато.

НАБІЛ. Маслосоюз платив 30.IX. за масло експортове солене пріма 4·00, за масло несолене бльокове 4·00 за кільог. детайлічно 4·60 — 4·80, за літру молока 0·29, за літру сметани 1·50 зол., за копу яєць 10·30 зол.

Ціни набілу пішли в гору, бо продукція змаліла, а споживання зросло.

Варшавська Комісія Набілу назначила такі гуртівні ціни на масло: 1 кг. десерового І сорти 4·80 зол., II сорти 4 зол., соленого 4·30. У дрібній продажі беруть 15% більше.

На яйчарськім ринку сильні ціни. Яйця будуть дорогі ще щонайменше місяць т. зн. доки не зачнуть нестися молоді кури себто кінця до жовтня.

ХУДОБА: За 1 кґ. живої ваги вола плачено 1·00—1·20 зол.; бугая 1·15—1·25, корови 0·90—1·25, теляти 0.75—1·30

СВИНІ: Експортова різня Рукера на Знесінню коло Львова платить за товсті (солонинові) свині 1·60—1·80 зол. за кг. жив. ваги. За свині на бекон (мясні на забій і вивіз за кордон 70 до 100 кг ваги) по 1·65 — 1·75 зол.

ШКІРИ: За велику кінську шкіру платиться 25.50 зол, за малу 12·90 з оо а кг. худобячої шкіри легкої і тяжкої. 95, зол. теляча шкіра в різні 4·—зол. на селі 3 зол.

Вже зачався сильний оборот сирими шкірами, а попит на них щораз то більше росте. Таксамо зростає попит на готові шкіри так, що гарбарні не встигають виконувати замовлень. Заграниця купує найрадше середні шкіри. Велика кінська шкіра на 2·20 метр. платиться по 26 зол.

КОНОПЛІ: (Ціна установлена львівською Торг.-промисл. Палатою дня 30.VI за за 100 кг. льоко вагон Львів). Прядиво: І сорт чесане 23—25 зол., II с. 17-20, сире І с. 16—18, II с. 13—15. конопляне лкочча: І с. 14—16, II с. 8—13 зол.

Оборот на разі не великий. Рух зачнеться аж по жидівських святах т.зн. в половині жовтня, бо очікують появи нового товару.

Мід: (Ціни за 1 кґ. льоко стація надання). Подільський 3.50 — 4·00 зол., Гірський лічничий І сорт 6·50 зол.

ВИБОРЧИЙ КАЛЄНДАРИК

7 жовтня зголошення листи державних кандидатів; 10 жовтня останній день виставлення списку виборців до перегляду. 11 жовтня останній речинець зголошення реклямацій до районової (обводової) комісії проти поминення когось у списі або проти вписання неуправнених.

З друкарні Щасного Беднарського в аренді „Графічного Промислу" у Львові, Ринок 9. — Телеф. 76-14.
Відповідальний редактор Антін Лотоцький. Видає Інститут Неп. Зач. П. Д.